



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 22 grudnia 2020 r.

Poz. 9373

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.999.2020 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII.164.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w granicach administracyjnych Gminy Przystajń na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, w części określonej w § 4 ust. 2 uchwały w zakresie wyrazu: „roczna”, jako sprzecznej z art. 40 ust. 8 w zw. z art. 40 ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 470), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 16 listopada 2020 r. Rada Gminy Przystajń podjęła uchwałę Nr XXIII.164.2020 w sprawie ustalenia wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych w granicach administracyjnych Gminy Przystajń na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 20 listopada 2020 r.

W toku oceny legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała ww. części podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Z art. 40 ust. 1 i ust. 2 ustawy wynika, że: *Zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, wymaga zezwolenia zarządcy drogi, wydanego w drodze decyzji administracyjnej - zezwolenie nie jest wymagane w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c.*

2. *Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy:*

- 1) *prowadzenia robót w pasie drogowym;*
- 2) *umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;*
- 3) *umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;*
- 4) *zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.*

Natomiast przepis art. 40 ust. 8 ustawy stanowi: *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.*

W przepisie art. 40 ust. 6 ustawy *Oplatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego albo powierzchni reklamy, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego.*

Powołane wyżej przepisy nie budzą zatem wątpliwości, iż Rada Gminy miała kompetencje do podjęcia uchwały w sprawie ustalenia dla dróg, których zarządcą jest Gmina Przystajń, wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg. Jednakże analiza treści przedmiotowej uchwały doprowadziła do wniosku, że treść przepisu § 4 ust. 2 uchwały w zakresie wyrazu „roczna” jest sprzeczna z art. 40 ust. 6 i ust. 8 ustawy. Zgodnie bowiem z powołanymi wyżej przepisami opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 (umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam), ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego albo powierzchni reklamy, liczby dni zajmowania pasa drogowego i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Tymczasem w kwestionowanym zapisie uchwały Rada postanowiła, iż w odniesieniu do obiektów *infrastruktury telekomunikacyjnej roczna stawka opłaty za 1 m² powierzchni rzutu poziomego obiektu umieszczonego w pasie drogowym lub na obiekcie inżynierskim wynosi – 0,20 zł.* Rada ustaliła zatem roczną stawkę opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg związane z umieszczeniem w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, podczas, gdy – zgodnie z wolą ustawodawcy – powinna być to stawka dzienna. Rada dokonała zatem nieuprawnionej modyfikacji wskazanego przepisu ustawy.

Wskazać przy tym należy, iż w § 4 ust. 1 uchwały Rada Gminy ustalając wysokość stawek opłat za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy obiektu budowlanego niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam prawidłowo wskazała, iż stawki te odnoszą się do każdego dnia zajęcia pasa.

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Ponadto, w orzecznictwie sądowo-administracyjnym utrwalone jest stanowisko, że respektując unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu, organ w ramach udzielonej delegacji nie może wkraczać w materię normowaną ustawą, w tym również modyfikować – jak w przedmiotowej uchwale - treści postanowień ustawowych

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały - w części wskazanej wyżej, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak